

Uddannelsesprogram

Hoveduddannelsesforløb i

Oftalmologi

Øjenafdelingen, Aarhus Universitetshospital

Øjenlæge Thomas Lundkvist, Horsens

Øjenafdelingen, Regionshospitalet Holstebro

Godkendt den 29. oktober 2015 i DRRLV

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning	3
2. Uddannelsens opbygning.....	4
2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne.....	4
Medicinsk ekspert/lægefaglig, hoveduddannelsen: Øjets forreste afsnit inklusive conjunctiva	7
Medicinsk ekspert/lægefaglig, hoveduddannelsen: Socialoftalmologi	9
3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning	3
3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	3
3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted.....	14
3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder anvendes	16
3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning.....	18
4. Uddannelsesvejledning	19
5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	22
5.1 Evaluer.dk.....	23
5.2 Inspektorrapporter	23
5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg.....	24
6. Nyttige kontakter	25

1. Indledning

Specialet oftalmologi er beskrevet i [målbeskrivelsen](http://www.sst.dk) på Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk, hvor også speciallægeuddannelsen er beskrevet. Speciallægeuddannelsens introduktions- og hoveduddannelsesforløb understøttes ved anvendelse af valgfrie porteføljeark og obligatoriske kompetencekort, som kan findes på Dansk Oftalmologisk Selskabs hjemmeside www.dansk-oftalmologisk-selskab.dk. Sammesteds er der en oversigt og en detaljeret beskrivelse af de specialespecifikke kurser.

Elektronisk godkendelse af erhvervede kompetencer og specialespecifikke kurser foregår på www.logbog.net.

Specielle regionale forhold

I Videreuddannelsesregion Nord, som omfatter Region Midtjylland og Region Nordjylland, er der øjenafdelinger i Holstebro, Randers, Thisted, Aalborg og Aarhus. Introduktionsstillinger i oftalmologi findes i Holstebro, Thisted, Aalborg og Aarhus.

Hoveduddannelsesforløb er sammensat af 2½ år på en universitetsøjenafdeling efterfulgt af ½ år i en øjenlægepraksis og 1 år på en anden øjenafdeling. Alle hoveduddannelsesforløb foregår inden for Videreuddannelsesregion Nord. Hoveduddannelsesforløb, der begynder med 2½ år i Aalborg, afsluttes i Aarhus. Hoveduddannelsesforløb, der begynder i Aarhus, afsluttes enten i Holstebro eller i Aalborg.

I Videreuddannelsesregion Nord er iht. bekendtgørelse fra Sundhedsministeriet etableret et tilbud om [individuel karrierevejledning](#) i forbindelse med den lægelige videreuddannelse.

Sygehusene i Videreuddannelsesregion Nord har besluttet, at alle uddannelseslæger gennemfører en elektronisk udgave af 360 graders analyse under uddannelsesansættelse.

2. Uddannelsens opbygning

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen. Dette uddannelsesprogram angiver, hvordan forløbet udmøntes i det aktuelle uddannelsesforløb, dvs. de konkrete ansættelser: antal, sted og varighed

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse
Øjenspecialet Aarhus Universitetshospital	Speciallægepraksis Øjenlæge Thomas Lundkvist, Horsens	Øjenafdelingen Regionshospitalet Holstebro
30 mdr.	6 mdr.	12 mdr.

2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne

1. ansættelse: Øjenafdelingen, [Aarhus Universitetshospital](#)

Ansættelsesstedet generelt

Øjenafdelingen i Århus er en universitetsafdeling, som varetager patientbehandling, uddannelse og forskning inden for øjenfaget. Øjenafdelingen har som målsætning at udføre disse aktiviteter efter højeste internationale standard, sikret ved systematisk kvalitetsudvikling.

Øjenafdelingen varetager forebyggelse, diagnostik, behandling, pleje og rehabilitering af patienter med øjensygdomme på et dokumenteret grundlag, og som er afstemt med befolkningens behov, etiske forventninger og den øjenfaglige udvikling. Den faglige afgrænsning kan defineres ved:

- Sjældne eller komplicerede øjensygdomme som det ikke er muligt at opnå rutine i at varetage i øjenlægepraksis.
- Almindelige øjensygdomme i det omfang det er nødvendigt for at kunne sikre en høj faglig ekspertise, uddanne øjenlæger, samt for at kunne initiere og deltage i sikring og udvikling af den faglige kvalitet.
- Øjenafdelingen driver desuden på non-profit basis en biobank, som fremstiller produkter til behandling af øjensygdomme og blindhed.

På øjenafdelingen er alle basisspecialer repræsenterede. Som universitets- og højt specialiseret afdeling behandler øjenafdelingen et antal patienter fra andre regioner for visse typer øjensygdomme. Det gælder især hornhindesygdomme, svulster i øjnene og vitreoretinale sygdomme samt alvorlige øjenlidelser og specialdiagnostik af nethindesygdomme, der skyldes sukkersyge. Endvidere behandler øjenafdelingen ondartede svulster i øjnene hos børn fra hele Danmark.

Øjenafdelingen modtager patienter efter henvisning fra praktiserende speciallæger i oftalmologi og almen medicin samt fra andre af landets øjenafdelinger. Afdelingen har oftalmologisk tilsynsfunktion for Regions Midts østlige sygehusafdelinger. Øjenafdelingen har døgnvagt og modtager efter telefonisk aftale med vagthavende øjenlæge patienter til uopsættelig behandling for øjensygdomme eller -skader.

Organisation af specialer og faglige arbejdsfunktioner (funktionsbeskrivelse)

Øjenafdelingen er opdelt i to grupper. Grupperne varetager hver især ét eller flere patientforløb, som deler ressourcer med hensyn til apparatur, plejepersonale, sekretærer og yngre læger under uddannelse.

Forreste afsnits gruppe	Bagerste afsnits gruppe
Hornhindesygdomme	Medicinsk retina
Katarakt	Kirurgisk retina
Tåreveje	Glaukom
Eksterna	Uveitis
Børneoftalmologi	Neurooftalmologi
Skelen	Orbitalidelser
Intrabulbære tumorer	

Der er en klinisk ansvarlig overlæge for hvert patientforløb. Overlæger kan være ansvarlige for eller være involveret i flere forskellige patientforløb, og kan derfor være tilknyttet (hente ressourcer fra) flere forskellige grupper. Der kan læses mere om afdelingen [her](#).

Vagten:

Øjenafdelingen har to vagtlag, hvor der er 8-skiftet vagt i forvagtslaget og 6-skiftet vagt i bagvagtslaget. Forvagten varetages af introduktionsreservelæger og hoveduddannelseslæger i første år af hoveduddannelsen og dækker vagten fra 8 til 24 alle hverdage og fra 9 til 24 i weekenden, samt lørdag fra 8 til 15. Læger i hoveduddannelsens andet år og senere dækker bagvagtslaget med vagt på hverdage fra 7.45 til 8 næste morgen, fredage fra 7.45 til 9 lørdag morgen. Lørdage fra 9 til 9 søndag morgen, og søndage fra 9 til 8 mandag morgen. Bagvagten dækkes hele døgnet alle ugens dage. Der er formaliseret overlæge-beredskabsvagt.

Forvagten er udelukkende skemasat til at passe vagten. Bagvagten er skemasat med klinisk arbejde/undervisning i det omfang, varetagelse af bagvagtfunktionen tillader dette, oftest om formiddagen. På hverdage og på lørdage suppleres vagten med en stjernevagt fra kl. 8-17 på hverdage og kl. 8-15 på lørdage. Stjernevagten visiterer akut henviste patienter og ser på patienter på vagtprogrammet. Vagtholdet er et team, og det forventes, at bagvagten hjælper med at undersøge patienter, så ventetiden for patienterne minimeres, men bagvagten skal også supervisere de yngre læger i vagtteamet.

Arbejdsplanen for yngre læger udarbejdes for en 3-måneders periode ad gangen. Af arbejdsplanen fremgår det, hvilken funktion den yngre læge skal varetage.

I hvert rul er der indlagt et par dage uden planlagt dagarbejde/undervisning, som den yngre læge selv kan anvende til uddannelsesformål, men som vil blive anvendt til afspadsering, hvis normtiden overskrides på grund af ekstraarbejde.

IT, EPJ, hjemmeside

Øjenafdelingen har fuld elektronisk patientjournal, og det forventes, at yngre læger skriver journalerne selv. For en væsentlig del af patientforløbene kan journalskrivningen lettes ved at hente forud skrevne makroer. Alle kliniske vejledninger og administrative instrukser kan hentes på afdelingens hjemmeside.

Konferencer:

- Morgenkonference for tiltrædende vagthold og alle andre læger som har klinisk arbejde kl. 8.00 – 8.10.
Det forventes at alle yngre læger er til stede ved morgenkonferencen.
- Røntgenkonference foregår onsdag kl. 12.00-12.15 på neuroradiologisk Rtg. P. Alle reservelæger bør deltage i røntgenkonferencen, og det er tilladeligt at lade patienter vente i ambulatoriet, mens konferencen foregår.

Fokuserede ophold

Fokuseret ophold 16

Til erhvervelse af kompetence nr. 16 kan derefter nærmere aftale benyttes et fokuseret ophold af op til 3 ugers varighed på en øjenafdeling i ind- eller udland, hvor der er særlig gunstige muligheder for et intensivt forløb med henblik på kompetenceerhvervelsen.

Indenlands tænkes på øjenafdelingerne i Aarhus og Glostrup, udenlands på steder som eksempelvis S:t Eriks Ögonsjukhus i Stockholm; Ögonsjukvården, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg; Klinik für Augenheilkunde, Charité Universitätsmedizin, Berlin; Aravind Eye Hospital, Indien; Academic Eye Hospital Maastricht; Moorfields Eye Hospital, London. Tanken med evt. at henlægge kompetenceerhvervelsen til et fokuseret ophold for enkelte, særligt interesserede læger er at opnå et accelereret forløb, at stimulere til opbygning af nationale og internationale netværk og at understøtte muligheden for personlig profilering inden for faget. Opholdet henlægges som hovedregel til hoveduddannelsens andet eller tredje år.

Medicinsk ekspert/lægefaglig, hoveduddannelsen: Øjets forreste afsnit inklusive conjunctiva

	Kompetence	Konkretisering af kompetence	Læringsstrategi(er), anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r), Obligatorisk(e)
16	Kunne varetage kongenitte og akvisitte lidelser i øjets forreste afsnit	Kunne diagnosticere og behandle keratit Kunne redegøre for corneatransplantation og operation for refraktionsanomalier, herunder refraktiv laserbehandling.	Ophold i øjenlægepraksis Mesterlære Litteraturstudium Specialespecifikt kursus	Godkendt kompetencekort for keratitis Godkendt kursus Case-baseret diskussion

For dette fokuserede ophold gælder følgende forudsætninger:

- Den yngre læge eller en overordnet tager initiativ til opholdet.
- Der skal foreligge en skriftlig aftale med den pågældende institution inkluderende specificering af, at der foreligger en uddannelses- og arbejdsplan for opholdet, der inkluderer mesterlære, litteraturstudium og superviseret klinisk arbejde med formativ feedback som læringsmetoder, samt benyttelse af "Case-baseret diskussion" og kompetencekortet "Behandling af keratitis" som kompetencevurderingsmetoder. Alt efter forholdene kan der også udfyldes rubrikker i kompetencekortet "Kirurgisk aktivitet".
- Aftalen om det fokuserede ophold og dets tidsmæssige placering forhåndsgodkendes af den ledende overlæge og af den overlæge, der på det sædvanlige uddannelsessted er ansvarlig for godkendelse af kompetencer i øjets forreste afsnit.
- Kompetenceerhvervelser, der er godkendt under det fokuserede ophold, accepteres på den stedlige uddannelsesafdeling til overførsel til den elektroniske logbog.

Fokuseret ophold 24

Til erhvervelse af dele af kompetence 24 kan der efter nærmere aftale benyttes et fokuseret ophold på afdelinger, der har særlig betydning for diagnosticering af de neurooftalmologiske lidelser og sætte dem i perspektiv til neurologiske sygdomme. Det drejer sig om ophold i et neuroradiologisk og/eller et neurofysiologisk afsnit og/eller en neurologisk/neurokirurgisk afdeling og/eller en større øjenafdeling i ind- eller udland af i alt 2 – 15 dages varighed.

Til at opnå færdigheder i valg af billeddiagnostiske metoder og tolkning billeder kan der arrangeres ophold i et neuroradiologisk afsnit af 3-5 dages varighed, hvor oplæring foregår efter mesterlæreprincippet, litteraturstudier og superviseret arbejde; og kompetencen vurderes ved case-baseret diskussion.

Til at opnå færdigheder i valg af elektrofysiologisk undersøgelsesmetode og tolkning af resultaterne kan der arrangeres ophold i et elektrofysiologisk afsnit af 2-5 dages varighed, hvor oplæring foregår efter mesterlæreprincippet, litteraturstudier og superviseret arbejde; og kompetencerne vurderes ved case-baseret diskussion.

Til at opnå færdigheder i at vurdere øjenlidelsers sammenhæng med neurologisk sygdom kan der arrangeres ophold i en neurologisk eller neurokirurgisk afdeling og/eller øjenafdeling af 3-10 dages varighed, hvor oplæring foregår efter mesterlæreprincippet, litteraturstudier og superviseret arbejde; og kompetencerne vurderes ved case-baseret diskussion.

	Kompetence	Konkretisering af kompetence	Læringsstrategi(er), anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r), Obligatorisk(e)
24	Kunne varetage neurooftalmologiske lidelser	Diagnosticere parese af nn. III, IV, VI . Diagnosticere opticusneurit Udrede for pupilabnormiteter	Litteraturstudier. Specialespecifikt kursus. Mesterlære. Superviseret dagligt arbejde.	Godkendt kursus Case-baseret diskussion

For dette fokuserede ophold gælder følgende forudsætninger:

- Den uddannelsesansvarlige overlæge eller den yngre læge tager initiativ til opholdet.
- Der skal foreligge en skriftlig aftale med den pågældende afdeling inkluderende specificering af, at der foreligger en uddannelses- og arbejdsplan for opholdet, der inkluderer mesterlære, litteraturstudium og superviseret klinisk arbejde som læringsmetoder, samt benyttelse af "Case-baseret diskussion" som kompetencevurderingsmetoder.
- Aftalen om det fokuserede ophold og dets tidsmæssige placering forhåndsgodkendes af den uddannelsesansvarlige overlæge og af den overlæge, der på det sædvanlige uddannelsessted er ansvarlig for godkendelse af kompetencer i neurooftalmologi.

Kompetenceerhvervelser, der er godkendt under det fokuserede ophold, accepteres på den stedlige uddannelsesafdeling til overførsel til den elektroniske logbog.

Fokuseret ophold 28

Til erhvervelse af kompetence nr. 28 kan der efter nærmere aftale benyttes et fokuseret ophold af 2-5 dages varighed på en synscentral/kommunikationscenter/synsinstitut i Danmark, hvor der er særlig gunstige muligheder for et intensivt forløb med henblik på kompetenceerhvervelsen.

Der tænkes især på Kennedy Centrets Øjenfunktion i Glostrup, Center for Syn og Hjælpemidler Aarhus samt Institut for Syn og Hørelse i Aalborg.

Tanken med evt. at henlægge kompetenceerhvervelsen til et fokuseret ophold for enkelte, særligt interesserede læger er at opnå et accelereret forløb, at stimulere til opbygning af personligt netværk og at understøtte muligheden for profilering inden for faget.

Opholdet arrangeres som hovedregel i hoveduddannelsens andet eller tredje år.

Medicinsk ekspert/lægefaglig, hoveduddannelsen: Socialoftalmologi

	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)	Læringsstrategi(er), anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r), Obligatorisk(e)
28	Kunne iværksætte tiltag for at hjælpe blinde og svagsynede børn og voksne	Iværksætte foranstaltninger ved pludseligt synstab Iværksætte foranstaltninger ved snigende synstab Iværksætte pædagogiske tiltag	Litteraturstudier Specialespecifikt kursus Mesterlære	Godkendt kursus Case-baseret diskussion

For dette fokuserede ophold gælder følgende forudsætninger:

- Den yngre læge eller en overordnet tager initiativ til opholdet.
- Der skal foreligge en skriftlig aftale med den pågældende institution inkluderende specificering af, at der foreligger en uddannelses- og arbejdsplan for opholdet, der inkluderer mesterlære, litteraturstudium og superviseret klinisk arbejde med formativ feedback som læringsmetoder, samt benyttelse af "Case-baseret diskussion" som kompetencevurderingsmetode.
- Aftalen om det fokuserede ophold og dets tidsmæssige placering forhåndsgodkendes af den ledende overlæge og af den overlæge, der på det sædvanlige uddannelsessted er ansvarlig for godkendelse af kompetencen.
- Kompetenceerhvervelser, der er godkendt under det fokuserede ophold, accepteres på den stedlige uddannelsesafdeling til overførsel til den elektroniske logbog.

Undervisning

Konferencer:

Ved hver morgenkonference fremlægger den tiltrædende bagvagt en patient-case. Casen skal handle om en patient fra afdelingen, hvor der er et læringspotentiale for de yngre læger. Casen præsenteres kort, gerne med fundusbilleder, perimetriudskrift, OCT-undersøgelse, eller hvad der er relevant for patient casen. Selve fremlæggelsen bør ikke tage mere end 5 minutter.

Formaliseret undervisning:

Morgenundervisning for lægerne i biblioteket onsdag 8.00 – 9.00. Undervisningen forestås af yngre læger, speciallæger og inviterede foredragsholdere. Programmet findes på afdelingens hjemmeside under uddannelse ([link](#)) og planlægges af den uddannelseskoordinerende yngre læge. De uddannelsessøgende yngre læger deltager i systematisk morgenundervisning 8.10-8.40 på tirsdage og fredage. Det forventes, at alle yngre læger deltager og har forberedt sig. Læseplanen kan findes på afdelingens hjemmeside ([link](#),) og læseplanen planlægges af den uddannelsesansvarlige overlæge

Desuden arrangeres konferencer i de tværfaglige teams efter behov.

Kurser og kongresser

Der er mulighed for at søge om fri med løn til deltagelse i faglige konferencer og kurser i løbet af introduktionsåret. Hospitalet kan også søges med henblik på dækning af udgifterne til kursusafgift, rejse etc., men der er meget begrænsede midler til rådighed. På afdelingen findes Maastricht legatet, som kan søges hvert år efter opslag, og som uddeler midler til brug ved kursus- og kongresdeltagelse.

Forskning

Hoveduddannelsens forskningstræningsprojekt forudsættes gennemført under ansættelsen i Aarhus, medmindre der er opnået dispensation for dette uddannelseselement.

Forskningen inden for øjenfaget på Århus Universitetshospital superviseres af øjenfagets professorer.

Øjenafdelingen initierer og deltager i forskningen inden for alle øjenfagets aspekter.

De vigtigste overordnede forsknings- og udviklingsfelter i øjets bageste afsnit er øjets sansefunktion, vaskulær patofysiologi, trykforhold og uveitis, diagnostik og behandling af nethindesygdomme og glaukom, genterapi og arvelige sygdomme, mens den vigtigste forskning i øjets forreste afsnit omfatter hornhindens fysiologi, patofysiologi og transparensforhold, refraktiv kirurgi og katarakt, immunologi og transplantation. Du kan læse mere om afdelingens forskning [her](#).

2. ansættelse:

Øjenklinikken Nørregade, Nørregade 3,1. 8700 Horsens, www.øjenlægen.net

Ansættelsesstedet generelt

Der ydes specialiseret diagnosticering, behandling samt opfølgning af de almindelige medicinske og externa-kirurgiske øjensygdomme, som patienterne henvender sig med. Langt de fleste henvendelser færdigbehandles. Der er tæt samarbejde imellem klinikken, almen praksis og sygehussektoren.

Faglige arbejdsfunktioner for den uddannelsessøgende:

Der er superviseret ambulatoriefunktion. Opgaverne veksler mellem:

- Diagnosticering og behandling af de almindeligt forekommende øjensygdomme
- Screening, kontrol og medicinsk behandling af glaukom
- Screening af enkeltpatienter for diabetisk retinopati og indberetning til Diabase
- Diagnosticering og behandling af børn og unge med synsproblemer. Herunder opfølgning af børn med skelen, briller eller amblyopi.

I den udstrækning, der er patientgrundlag til det, kan uddannelseslægen udføre kirurgiske indgreb som fx operation for:

- Blefarochalasis
- Xantelasma
- Chalazion
- Fjernelse af godartede tumorer i øjenregionen

Derudover er der mulighed for Yag-laser behandling til sekundær katarakt og iridotomi samt SLT-laserbehandling for glaukom.

Vagtfunktion: I klinikens åbningstid modtages akutte patienter. De akutte patienter fordeles imellem tutorlægen og uddannelseslægen.

Undervisning

Der er planlagte ugentlige middagsmøder med undervisning. Undervisning varetages af speciallæger, uddannelsessøgende læge samt det øvrige personale. Emner veksler mellem faglige oftalmologiske emner, administrative emner og klinikdrift.

Kurser og kongresser

Uddannelseslægen får fri til A-kurser. Øvrige relevante kurser og kongresser kan der søges tjenestefrihed til. Deltagelse heri er for egen regning. Det ses gerne at den uddannelsessøgende deltager i inviterede aftenmøder.

Forskning

Ingen.

3. ansættelse:

Øjenafdelingen Regionshospitalet Holstebro www.vest.rm.dk

Ansættelsesstedet generelt

Øjenafdelingen, Regionshospitalet Holstebro varetager hovedfunktion og et antal regionsfunktioner for den vestlige del af Region Midt svarende til et patientunderlag på ca. 500.000 indbyggere.

Elektive patienter modtages primært henvist fra praktiserende øjenlæger. Vagtfunktionen uden for dagtiden varetages af afdelingens speciallæger efter henvisning fra vagtlæger og akutmodtagelser i den vestlige del af regionen.

Regionsfunktionerne omfatter operationer i bagre afsnit, operativ behandling for glaukom, tårevejskirurgi samt anti- VEGF behandling.

Afdelingen er normeret med 3 overenskomstansatte overlæger, en ledende overlæge, 4 afdelingslæger, 3 1. reservelæger i hoveduddannelsens fase 3 samt 2 introduktionslæger.

Øjenafdelingen er udstyret med relevant moderne apparatur. Der afholdes fælles klinisk konference/undervisning to gange en time hver uge.(
vest.rm.dk)

Arbejdet på øjenafdelingen varetages af 7 forskellige teams som uddannelseslægen tilknyttes på skift efter nærmere aftale. I hele ansættelsen arbejder den uddannelsessøgende under supervision af speciallæge. Dog kan den uddannelsessøgende ved forundersøgelse af ukomplicerede tilfælde af grå stær selvstændigt forestå undersøgelsen. Den uddannelsessøgende tilknyttes efter aftale med UAOVL relevante teams på afdelingen for derved at opnå rutine og erfaring med diverse patientgrupper. Derudover varetager den uddannelsessøgende på skift vagtfunktion i dagtiden for uselekterede patienter.

Undervisning

Konferencer: Der afholdes følgende faste konferencer:

Afdelingen afholder morgenkonference 2 timer/uge med gennemgang af problempatienter og afholdelse af formaliseret undervisning og referat fra kurser og kongresser.

Efter aftale med vejleder kan den uddannelsessøgende opnå godkendelse af enkelte kompetencer (33-37) ved at forestå undervisning i forbindelse med konferencer.

Formaliseret undervisning planlægges halvårligt af UKYL og UAOVL. Der kan her indgå ekstern undervisning/konferencer.

Kurser og kongresser

Alle afdelingens læger tilbydes dækning af deltagelse i DOS efteruddannelseskursus i Kolding.

Alle yngre læger tilbydes dækning af deltagelse i FAYO kursus.

Forskning

Det forudsættes, at forskningstræningsforløbet er gennemført under den første delansættelse i Aarhus, eller at der er givet dispensation.

Det forventes ikke, at uddannelseslægen gennemfører et selvstændigt forskningsprojekt, men den uddannelsessøgende kan deltage indgå i løbende evt. projekter og i kvalitetssikringsprojekter og revision af kliniske retningslinjer.

3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning

3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. [Målbeskrivelsen](#) indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

Indholdet og rækkefølgen i nedenstående checkliste er sakset fra målbeskrivelsens logbog.

I dette program findes anvisning på, i hvilke delansættelser og hvornår de enkelte kompetencemål skal godkendes. Kompetencegodkendelsen er fordelt efter sværhedsgrad, kompleksitet mm. Kompetencevurderingsmetodernes gennemførelse på det konkrete ansættelsessted er ligeledes beskrevet:

CHECKLISTE

Målnummer og kompetencemål (Som angivet i målbeskrivelsen)		Konkretisering af kompetencemål	Læringsmetoder (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	Kompetencevurderingsmetode (som angivet i målbeskrivelsen)	Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse (mdr.)		
					1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse
					Måned X	Måned X	Måned X
11	Kunne udføre avancerede oftalmologiske undersøgelser	Herunder: Undersøgelse af syn, øjne og øjenomgivelser. Undersøgelse af visus hos personer uden sprog. Farvesynstest. Neurooftalmologisk undersøgelse. Ortoptisk undersøgelse. Autorefraktionsmåling. Spaltelampe- og fundusfoto- grafering. Fluoresceinangiografi OCT. Automatisk perimetri.	Mesterlære. Casepræsentation. Litteraturstudier. Superviseret dagligt arbejde	Case-baseret diskussion.	18		
12	Kunne varetage forskellige typer af glaukom	Kunne redegøre for medicinsk og kirurgisk behandling af forskellige typer af glaukom inklusive komplikationer. Kunne foretage laserbehandling af glaukom med YAG iridotomi. Assisteret til 1 filtrerende operation.	Mesterlære. Casepræsentation. Litteraturstudium. Specialespecifikt kursus. Superviseret dagligt arbejde.	Godkendt kursus. Case-baseret diskussion. Godkendt kompetencekort for YAG iridotomi	24		

13	Kunne diagnosticere og behandle kongenitte misdannelser og akvisitte forandringer i øjenomgivelserne, herunder tumorer	Kunne erkende kongenitte misdannelser og akvisitte forandringer i øjenomgivelserne og foretage relevant behandling eller henvisning. Kunne erkende øjenlågstumorer, planlægge udredningsprogram, foretage biopsi, fortolke biopsisvar og foretage relevant behandling eller henvisning Kunne foretage biopsi af a. Temporalis. Kunne redegøre for kirurgiske behandlingsprincipper for lidelser i øjenlågene, samt indikationer og komplikationer for plastikkirurgiske indgreb i øjelågene.	Mesterlære. Litteraturstudium Specialespecifikt kursus.	Godkendt kursus Case-baseret diskussion Godkendt kompetencekort for øjenlågstumor herunder biopsitagning evt. som stansebiopsi. Godkendt kompetencekort for chalazion, herunder incision i lokal bedøvelse Godkendt kompetencekort for biopsi af a. temporalis. Godkendt kompetencekort for kirurgisk aktivitet.	26		
14	Kunne varetage lidelser i orbita	Kunne fortolke symptomer og kliniske fund, samt planlægge udredningsprogram og foretage relevant henvisning ved mistanke om lidelse i orbita.	Mesterlære Litteraturstudium Specialespecifikt kursus	Godkendt kompetencekort for Graves' orbitopati Godkendt kursus Case-baseret diskussion	16		

15	Kunne varetage lidelser i tårevejene	Kunne fortolke symptomer og kliniske fund, samt planlægge udredningsprogram og foretage relevant henvisning ved mistanke om lidelse i tåreveje. Gennemskylle og sondere tåreveje.	Mesterlære Litteraturstudium Specialespecifikt kursus Ophold i øjenlægepraksis	Godkendt kompetencekort for akvisit tillukning af tårekanalen inklusiv sondering af kanalikkel (ikke ductus) med Bowman sonde Godkendt kursus	14		
16	Kunne varetage kongenitte og akkvisitte lidelser i øjets forreste afsnit	Kunne diagnosticere og behandle keratit. Kunne redegøre for corneatransplantation og operation for refraktionsanomalier, herunder refraktiv laserbehandling.	Ophold i øjenlægepraksis Mesterlære Litteraturstudium Specialespecifikt kursus	Godkendt kompetencekort for keratitis Godkendt kursus Case-baseret diskussion	12		
17	Kunne varetage lidelser i sclera	Diagnosticere scleritis	Mesterlære Litteraturstudium	Godkendt kursus Case-baseret diskussion	28		
18	Kunne varetage lidelser i øjets linse og linseapparat	Kunne foretage forundersøgelse til operation for grå stær Kunne redegøre for kataraktoperation og komplikationer Kunne foretage YAG-laser membranektomi	Mesterlære Litteraturstudium Specialespecifikt kursus Assistere til 5 kataraktoperationer	Godkendt kompetencekort for kataraktforundersøgelse Godkendt kursus Godkendt kompetencekort for kirurgisk aktivitet	10		
19	Kunne varetage uveale lidelser	Foretage uveitudredning. Kunne behandle akutte og kroniske uveale inflammationer, herunder forskellige administrations-	Mesterlære Litteraturstudium Specialespecifikt	Godkendt kursus Case-baseret diskussion	28		

		former af steroid. Diagnosticere uvealt malignt melanom	kursus				
20	Kunne varetage lidelser i retina og corpus vitreum	Diagnosticere og behandle aldersrelateret makuladegeneration, diabetisk retinopati og retinale karokklusioner. Deltage i screeningsprogram for diabetisk retinopati. Redegøre for kirurgisk behandling af sygdomme i nethinde og glaslægeme, herunder komplikationer. Kunne foretage laserbehandling af retinale rifter samt panretinal laserbehandling.	Mesterlære Litteraturstudium Specialespecifikt kursus Assisteret til 5 bage afsnits operationer Foretaget 5 intravitreale injektioner Foretaget peribulbære/retrobulbære injektioner	Godkendt kompetencekort for laserbehandling af retina Godkendt kursus Godkendt kompetencekort for kirurgisk aktivitet. Case-baseret diskussion			12
21	Kunne varetage traumer i relation til øjet og øjenomgivelserne	Kunne behandle hyphæma medicinsk. Kunne suturere simple læsioner i øjenlåg.	Litteraturstudier Specialespecifikt kursus Mesterlære Wetlab	Godkendt kursus Case-baseret diskussion			12
22	Kunne varetage refraktionsanomalier	Kunne foretage subjektiv refraktionering. Kunne foretage objektiv	Litteraturstudier Specialespecifikt	Godkendt kursus Godkendt kompetence-	8		

		refraktionering. Kunne redegøre for kirurgisk og optisk behandling af refraktionsanomalier	kursus. Mesterlære Superviseret dagligt arbejde	kort for subjektiv refraktionering Case-baseret diskussion			
23	Kunne varetage manifest og latent skelen	Kunne foretage ortoptisk behandling inklusive amblyopibehandling, konvergenstræning og prismebehandling. Kunne redegøre for kirurgisk behandling af skelen inklusive komplikationer	Litteraturstudier Specialespecifikt kursus Mesterlære Superviseret dagligt arbejde	Godkendt kursus Godkendt kompetencekort for kirurgisk aktivitet. Case-baseret diskussion			12
24	Kunne varetage neurooftalmologiske lidelser	Diagnosticere parese af nn. III, IV, VI . Diagnosticere opticusneurit Udrede for pupilabnormiteter	Litteraturstudier. Specialespecifikt kursus. Mesterlære. Superviseret dagligt arbejde.	Godkendt kursus Case-baseret diskussion	6 (case-baseret diskussion)		6 (Godkendt kursus)
25	Kunne varetage øjenlidelser hos børn	Anvende anmeldelsespligten af blinde og svagsynede børn og unge	Litteraturstudier Specialespecifikt kursus Mesterlære Superviseret dagligt arbejde	Godkendt kursus Case-baseret diskussion	14		
26	Kunne redegøre for synsfysiologi, farmakologi og anatomi	Kunne redegøre for normal synsudvikling. Kunne redegøre for patologisk synsudvikling hos børn og voksne	Litteraturstudier. Specialespecifikt kursus.	Godkendt kursus	14		

27	Kunne varetage øjenmanifestationer ved genetiske lidelser	Kende til kromosomundersøgelser og DNA analyser ved arvelige øjensygdomme	Litteraturstudier Specialespecifikt kursus Mesterlære	Godkendt kursus Case-baseret diskussion	10		
28	Kunne iværksætte tiltag for at hjælpe blinde og svagsynede børn og voksne	Iværksætte foranstaltninger ved pludseligt synstab. Iværksætte foranstaltninger ved snigende synstab. Iværksætte pædagogiske tiltag.	Litteraturstudier Specialespecifikt kursus Mesterlære	Godkendt kursus Case-baseret diskussion	8		
29	Kunne varetage de almindeligste funktioner i det lægelige arbejde i en øjenlægeklinik	Visitering af uselekterede patienter Diagnosticering og behandling af de almindeligt forekommende øjensygdomme i øjenspeciallægeklinik. Kunne udfærdige henvisning til øjenafdeling og give vejledning om undersøgelser og behandling, herunder operationer for øjensygdomme. Kunne indgå i et gensidigt samarbejde mellem den oftalmologiske primær- og sekundærsektor Kunne organisere og gennemføre screening, kontrol og medicinsk behandling af glaukom efter "European guidelines"	Litteraturstudier Mesterlære Ophold i speciallægepraksis med superviseret dagligt arbejde	Godkendt ophold i speciallægepraksis. Case-baseret diskussion		5	

		Kunne organisere og gennemføre screening af enkeltpatienter for diabetisk retinopati og indberette regelret til database. Kunne redegøre for de vigtigste regler for den praktiserende øjenlæges pligter som arbejdsgiver og som entreprenør for Regionen.					
30	Kunne indgå i tværfaglige team med respekt for de øvrige teammedlemmers meninger og roller i samarbejdet og samtidig bidrage med egen faglig ekspertise	Kunne søge råd og vejledning hos kolleger og samarbejdspartnere. Kunne søge råd og vejledning fra lægelige og ikke-lægelige specialister	Mesterlære	360 graders feedback som udføres efter 12 til 18 måneders ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker og sekretærer skal være respondenter. Case-baseret diskussion			12
31	Kunne opretholde og udvikle faglig kompetence	Anvende informationsteknologi til optimering af patientbehandling	Mesterlære. Casepræsentation. Litteraturstudier. Superviseret dagligt arbejde.	Case-baseret diskussion 360 graders feedback, som udføres efter 12-18 måneders ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker og sekretærer skal være respondenter.	14		
32	Kunne håndtere	Interessekonflikter	Mesterlære.	360 graders feedback,	14		

	konfliktfyldte forhold over for patient, pårørende og personale	Ressourceallokering Videnskabsetik	Casepræsentation. Superviseret dagligt arbejde. Rollespil	som udføres efter 12-18 måneders ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker og sekretærer skal være respondenter. Case-baseret diskussion			
33	Kunne anvende reglerne for erhvervsbetingede synskrav	I trafikken, alle kørekortskrav og krav i transporterhverv. Vejlede patienter i, hvor oplysninger om synskrav til et erhverv kan findes.	Specialespecifikt kursus. Superviseret dagligt arbejde. Litteraturstudier	Case-baseret diskussion Godkendt kursus	4		
34	Kende til regler for anmeldelsespligten til nationale registre	cancerregistret, synsregistret for svagsynede og blinde børn og unge, bivirkningsnævnet, embedslægeinstitutionen, Statens Seruminstitut, arbejdsskadestyrrelsen, sociale myndigheder, politi	Specialespecifikt kursus. Superviseret dagligt arbejde. Litteraturstudier.	Case-baseret diskussion Godkendt kursus	6		
35	Kunne anvende og redegøre for bestemmelserne vedrørende patientklager, patienterstatning, Livstestamente og organ-donation.		Specialespecifikt kursus. Superviseret dagligt arbejde. Litteraturstudier.	Case-baseret diskussion Godkendt kursus	16		
36	Kunne udnytte og prioritere af-	Redegøre for principper og krav vedr. kvalitetssikring og -ud-	Tværfagligt kursus i ledelse og	Case-baseret diskussion			12

	delingens og egne ressourcer inden for afgrænsede områder i relation til det lægelige arbejde	• vikling. • Kunne redegøre for principperne for Medicinsk teknologivurdering . • Kunne korrespondere med andre kolleger og myndigheder, inklusive klageinstanser	Superviseret dagligt arbejde. Udforme instrukser	360 graders feedback, som udføres efter 12-18 måneders ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker og sekretærer skal være respondenter.			
37	Kunne bidrage til ledelsen af et team	• Kunne udforme instrukser for arbejdsgange, vagttilrettelæggelser og behandlingsrutiner for medicinsk virksomhed	Tværfagligt kursus i ledelse og administration. Mesterlære. Casepræsentation. Superviseret dagligt arbejde.	Case-baseret diskussion 360 graders feedback, som udføres efter 12-18 måneders ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker og sekretærer skal være respondenter.			12
38	Kunne etablere kontakt og kommunikere med patienter, kolleger, andet sundhedspersonale og øvrige samarbejdspartnere på niveau tilpasset	• Indsamle og anvende relevant information om sygdom og forhold som har indflydelse på patientens situation. • Kunne forelægge en problemstilling mundtligt eller skriftlig vedrørende en patient på en sådan måde, at det kan danne grundlag for en beslutning. • Kunne informere patienter og pårørende om kirurgiske proce-	Tværfagligt kursus i ledelse og administration. Mesterlære. Casepræsentation. Superviseret dagligt arbejde.	Case-baseret diskussion 360 graders feedback, som udføres efter 12-18 måneders ansættelse i h-stilling. Speciallæger, uddannelsessøgende læger, sygeplejersker og sekretærer skal være respondenter.	18		

	situationen.	• Kunne vejlede patienter og pårørende i beslutninger om valg af behandling. • Kunne informere patienter og pårørende om alvorlig, syns- og/eller livstruende sygdom– på et niveau og i en detaljeringsgrad, der er tilpasset den enkelte patient. • Kunne sikre at patient og pårørende har forstået en given information					
39	Kunne håndtere krisereaktioner hos patienter og pårørende i forbindelse med synsskade eller maligne lidelser.		Mesterlære. Casepræsentation. Litteraturstudier.	Case-baseret diskussion			12
40	Kunne redegøre for principperne ved informeret samtykke og indhente denne.		Mesterlære. Casepræsentation. Litteraturstudier.	Case-baseret diskussion	2		
41	Kunne vurdere	• Kunne foretage en	Tværfagligt forsk-	Godkendt forsknings-	20		

	videnskabelig litteratur, lærebøger og foredrag kritisk og uddrage essensen heraf.	litteratursøgning Kunne redegøre for og anvende den basale medicinske statistik.	Superviseret dagligt arbejde. Deltage i intern undervisning.	træningskursus eller opnået ph.d. eller dr. med. Case-baseret diskussion			
42	Kunne formidle et videnskabeligt budskab samt undervise studenter, kolleger og andet personale.	Kunne forberede og holde et videnskabeligt foredrag.	Forskningstræningsforløb Undervisning af andre	Godkendt forsknings-træningsforløb eller opnået ph.d. eller dr. med. Case-baseret diskussion	28		
43	Kunne udarbejde en projektbeskrivelse/protokol og stå for afvikling af projektet.	Kunne redegøre for bestemmelserne for anmeldelser af videnskabelige projekter til de videnskabsetiske komite.	Forskningstræningsforløb	Godkendt forsknings-træningsforløb eller opnået ph.d. eller dr. med.	28		

3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted

1. ansættelse: Øjenafdelingen, Aarhus Universitetshospital

De lærings- og kompetencevurderingsmetoder, der anvendes under ansættelse på Øjenafdelingen, Aarhus Universitetshospital er dem, der kan ses ovenfor under 3.1 og i øvrigt i målbeskrivelsen på <http://sundhedsstyrelsen.dk/da/uddannelse-autorisation/special-og-videreuddannelse/laege/maalbeskrivelser-i-speciallaegeuddannelsen/~media/E416418B879B41B5B97BDB85B23AD83F.ashx>

3.2.1 Hvem vejleder:

I løbet af de første 2 ugers ansættelse er der skemalagt et introduktionsprogram, hvor uddannelseslægen kommer gennem de fleste stationer i afdelingen med planlagt vejledning ved rutineret personale de enkelte steder, det være sig læger, sekretærer, sygeplejersker og fotografer. Hver uddannelseslæge bliver tildelt en klinisk vejleder, der sikrer at uddannelseslægen følger uddannelsesprogrammet. For introduktionslæger er den kliniske vejleder en HU læge. Får HU læger er den kliniske vejleder en speciallæge.

Efter introduktionsprogrammet er der skiftende arbejdsopgaver med forskellige vejledningsniveauer. I speciallægeambulatorierne er der altid en navngiven speciallæge til at vejlede (teamansvarlig). Ved vagtarbejde er der altid en bagvagt eller en overlæge bagvagt, der kan vejlede.

3.2.2 Skemalægning af vejledning og kompetencevurdering

Arbejdsplanen lægges 2-3 måneder frem af afdelingens skemalægger. Funktioner tildeles af den uddannelsesansvarlige speciallæge med udgangspunkt i uddannelsesprogrammerne, afdelingens drift samt efter diverse input fra ledende overlæge, uddannelseslægerne og deres vejledere. Af arbejdsplanen fremgår de parallelambulatorier, hvor hovedparten af den praktiske vejledning foregår. Endvidere tilstræbes der uddannelsesdage, hvor der kan blive tid til diverse samtaler. Tider til de regelmæssigt tilbagevendende vejledersamtaler med hovedvejleder bookes frit, dog skal den teamsansvarlige læge orienteres på forhånd, så det passer i den daglige klinik.

Ellers foregår vejledning efter oplevet behov på uddannelseslægens initiativ og efter nærmere aftale ved justeringssamtaler med hovedvejleder.

3.2.3.a Vurderingsredskaber

Der er udarbejdet en kompetence checkliste til nye i-læger forud for den 1. vagt. Listen medsendes introduktions-programmet.

Kompetencevurderingskortene underskrives af de mere erfarne kolleger, som observerer de tilsvarende aktiviteter i ambulatorier, i vagtarbejdet og på operationsgangen. Initiativet til underskrifterne udgår fra uddannelseslægen.

Kompetencevurderingsmetoden case-baseret diskussion benyttes i forbindelse med konferencer, undervisningsmorgener, parallelambulatorier og i operationsafdelingen på foranledning af uddannelseslægen eller en mere senior læge. Til hver morgenkonference præsenteres der "Dagens Case", hvor den uddannelsessøgende læge fremlægger en case, der diskuteres i plenum.

På øjenafdelingen skal alle yngre læger under uddannelse evalueres med 360 graders – evaluering, som foretages med hjælp af et IT-baseret program. Den uddannelsessøgende læge vil efter ca. 6 måneders ansættelse blive sat ind i, hvorledes evalueringen foregår, af den uddannelsesansvarlige overlæge eller af den uddannelseskoordinerende yngre læge.

3.2.3.b Initiativ til kompetencevurdering.

Initiativ til kompetencevurdering udgår fra uddannelseslægen og fra justeringssamtalerne med hovedvejleder, i praksis ved at uddannelseslægen melder individuelle kompetencer klar til godkendelse i den elektroniske logbog www.logbog.net. De uddannelsessøgende læger har desuden adgang til et skema, hvor af det fremgår, hvornår de forskellige kompetencer forventes godkendt.

3.2.4 og 3.2.5 Hvem godkender kompetenceerhvervelser:

Den uddannelsesansvarlige overlæge (UAO), kan godkende samtlige YL's kompetencer ved elektronisk kvittering i www.logbog.net.

Speciallæger med ansvar for særlige kliniske områder er oprettet i www.logbog.net med mulighed for at godkende kompetencer for alle uddannelseslæger. Tilsvarende er hovedvejleder oprettet i logbog.net til at kunne godkende alle kompetencer for sin uddannelseslæge.

Alle de uddannelsessøgende lægers uddannelsesstatus gennemgås løbende på speciallægemøder (hver 2. uge) hvor der samles op på eventuelle manglende kompetencer.

Den uddannelsesansvarlige speciallæge har udfærdiget en liste over, hvilke speciallæger der bør opsøges for at få godkendt kompetencer inden for særlige områder.

2. ansættelse: øjenklinikken Nørregade, Nørregade 3,1. 8700 Horsens, www.øjenlægen.net

I det daglige arbejde bruges vejledningsmetoderne som anført i målbeskrivelsen, dvs. mesterlære, superviseret dagligt arbejde og litteraturstudier. Mesterlæren udøves på initiativ af uddannelseslægen, hhv. speciallægen, når en af dem i forbindelse med en konsultation eller operation finder anledning til at efterspørge, hhv. meddele kundskaber og færdigheder.

Feedback gives initialt på baggrund af observation af konsultationer, journalnotater og diskussion af aktuelle sygdomsforløb på alle den uddannelsessøgendes patientkontakter. Senere i forløbet gives feedback på initiativ af tutor eller uddannelseslæge ved behov.

Dagligt evalueres uddannelseslægen under diskussion af en eller flere cases.

3. ansættelse. Holstebro

3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder anvendes

3.2.1 Vejledning og læringsmetoder

I hele hoveduddannelsesstillingen vil mere end 20 % af alle patientkontakter blive superviseret af en mere erfaren kollega, der den pågældende dag fungerer i ambulatoriet eller let kan tilkaldes.

Målbeskrivelsen foreskriver følgende læringsmetoder til introduktionsuddannelsen: Mesterlære, superviseret klinisk arbejde, litteraturstudium, selvstudium af apparaturmanualer, udarbejdelse af informationsmateriale, litteratursøgning, fremlæggelse af relevante emner til konference samt kursusdeltagelse – for nærmere beskrivelse, se venligst [målbeskrivelsen](#)s formuleringer.

Mesterlæren og det superviserede kliniske arbejde foregår i de daglige arbejdsituationer på den yngre læges og/eller på en vejleders initiativ. Med udgangspunkt i de aktuelle patienter taler den yngre læge og vejleder om, hvad der kan være relevant at læse om, og hvad uddannelseslægen bør fremlægge til konference r og i mere formelle uddannelsesseancer. Enkelte af disse litteraturstudier udvælges på uddannelseslægens eller evt. vejleders initiativ til at danne basis for en kort, skriftlig rapport.

I forbindelse med den løbende revision af patientinformationspjecer og vejledninger i afdelingen udvælger den ledende overlæge 2-3 emner, som uddannelseslægen skal lave udkast til.

Mindst to gange i uddannelsesforløbet udvælger uddannelseslægen og den uddannelsesansvarlige overlæge sammen et emne, som introduktionslægen skal holde et foredrag om i afdelingen.

Uddannelseslægen har som opgave at fremlægge en patient-case til en af afdelingens konferencer mindst en gang ugentlig. Hovedvejleder holder øje med, at det sker.

3.2.2 Planlægning af vejledning og kompetencevurdering.

Den tætte vejlederkontakt er en del af den daglige arbejdsplan og lægger op til, at først og fremmest uddannelseslægen, men også vejleder kan tage initiativ til at få foretaget kompetencevurdering. En evt. mangelfuld progression i godkendelsesprocessen identificeres under justeringssamtaler med hovedvejleder, som i givet fald aftaler med uddannelseslæge og arbejdsplanlægger, hvordan der rettes op på situationen.

Evaluerings af kompetencer planlægges foretaget løbende i uddannelsesforløbet efter det antal måneder, som er angivet ud for hver kompetence.

3.2.3 Kompetencevurdering

Målbeskrivelsen angiver følgende kompetencevurderingsmetoder til hoveduddannelsen: Godkendt kursus, 360 graders feedback, godkendt kursus, gennemgang af skriftligt arbejde, kompetencekort og case-baseret diskussion. For nærmere detaljer se venligst [målbeskrivelsen](#).

Navne på læger med pligt og beføjelse til at foretage specificerede kompetencevurderingerne fremgår af en ajourført liste i afdelingen. De læger, der har beføjelser til at foretage kompetencevurderinger, kan også godkende kompetenceerhvervelserne i logbogen.

Multiple peer review (“360 graders– evaluering”)

En IT-baseret 360 graders-evaluering fra firmaet FeedbackSystem.net bliver gennemført efter ca. 6 måneders ansættelse, idet medarbejdere med forskellig baggrund bliver bedt om at bidrage med en vurdering af forskellige lægeroller. Der bliver givet feedback af en certificeret overlæge.

3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning

Specialespecifikke kurser

Disse er nationale og er beskrevet i målbeskrivelsen. De specialespecifikke kurser organiseres via [specialeselskabet](#). Uddannelseslæger får tilsendt en individuel plan over kursusdeltagelse og bliver inviteret til de enkelte kurser. Kursusplanerne revideres efter behov i forbindelse med sygdom og orlov.

For yderligere information henvises til Sundhedsstyrelsens [hjemmeside](#).

Generelle kurser

De generelle kurser er overordnet beskrevet i målbeskrivelsen. Kurserne udmøntes og planlægges hovedsageligt regionalt, af det regionale videreuddannelsessekretariat og af Sundhedsstyrelsen. Der er derfor forskel på kursernes opbygning og varighed samt tilmeldingsprocedure. Lægen skal selv holde sig orienteret om de regionale vilkår, inklusiv vilkår for tilmelding.

For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats [hjemmeside](#) og Sundhedsstyrelsens [hjemmeside](#).

Forskningstræning

De regionale følgegrupper / uddannelsesudvalg / -råd udarbejder i samarbejde med den postgraduate lektor en oversigt over forskningstræning, som findes på det regionale videreuddannelses-sekretariats [hjemmeside](#).

4. Uddannelsesvejledning

Under ansættelsen skal der gives uddannelsesvejledning som anført i målbeskrivelsen <http://sundhedsstyrelsen.dk/da/uddannelse-autorisation/special-og-videreuddannelse/laege/maalbeskrivelser-i-speciallaegeuddannelsen/oftalmologi> .

Der skal efter behov tilbydes karrierevejledning og hjælp til specialevalg.

I Videreuddannelsesregion Nord er der etableret [karrierevejledning](#).

1. ansættelse Ansættelse: *Øjenafdelingen, Århus Universitetshospital*

Organisering af den lægelige videreuddannelse

Undervisningen er en integreret del af det daglige arbejde. Undervisningen omfatter klinisk arbejde og læsning på de problemstillinger, som mødes i klinikken. Endelig vil der blive givet opgaver i litteratursøgning og sammenfatning af specifikke problemstillinger med henblik på opdatering af afdelingens kliniske retningslinier.

Alle læger under uddannelse tildes en hovedvejleder inden påbegyndelse af ansættelsen.

Introduktion:

For yngre læger, der ikke tidligere har været ansat på øjenafdelingen, afholdes introduktion de første 2 uger. I denne periode indgår man ikke i vagten.

Introduktionen består af:

- Fælles introduktion for nyansatte på sygehuset
- Rundvisning og præsentation af afdelingen
- Følgedage med yngre læger i afdelingens forskellige ambulatorier
- Oplæring i kirurgisk håndvask
- Oplæring i hygiejne i ambulatoriet
- Rundvisning i corneabanken og introduktion til procedure for hornhindedonation
- Møde med ledende overlæge
- Møde med uddannelsesansvarlig overlæge
- Introduktion til afdelingens brandinstruks
- Introduktion i EPJ og afdelingens hjemmeside, inklusive vejledninger
- Møde med hovedvejleder

Ved afslutningen af introduktionen er der samtale med den yngre læges hovedvejleder og evt. den uddannelsesansvarlige overlæge, hvor der vil blive udleveret diverse uddannelsespapirer.

Som et led i uddannelsen er yngre læger hver dag tilknyttet en speciallæge og har faste skemalagte opgaver.

Gruppeskift:

Yngre læger turnerer mellem afdelingens teams som en del af den formaliserede uddannelse. Yngre lægers tilknytning til afdelingens subspecialer skifter i løbet af året med ophold på 2 til 6 ugers varighed i hvert subspecial.

I sommerperioden er gruppetilhørsforholdet ophævet.

Vejledning i den lægelige videreuddannelse :

Den overordnede vejledning finder sted i forbindelse med de "tre samtaler" (introduktionssamtalen, justeringssamtalen og slutevalueringssamtalen) - disse samtaler finder sted ved introduktionsstillingens start, efter ca. 6 måneder og ved stillingens afslutning. Hvis du eller din hovedvejleder ønsker at afholde flere justeringssamtaler, må I gerne det. Ansvar for de formelle samtaler er placeret hos hovedvejlederen, men den uddannelsessøgende skal være opsøgende for at aftale tid til, at vejledersamtalerne afholdes. Den uddannelsessøgende skal printe skemaer for vejledningssamtaler ud fra afdelingens hjemmeside under postgraduat uddannelse og medbringe skemaet til vejledningssamtalen. Alle læger under uddannelse skal have en porteføljemappe, som rekvireres gennem henvendelse til afdelingsledelsens sekretær.

Mindst ligeså vigtig som de formelle samtaler er den daglige vejledning, der finder sted i afdelingen. Ansvar for den daglige vejledning er placeret hos de kliniske vejledere og de øvrige speciallæger i afdelingen.

Hoveduddannelseslægen har naturligvis et medansvar for såvel de formelle tre samtaler som den daglige vejledning - både hvad angår form og indhold.

Ved start på uddannelsesstedet udarbejdes en overordnet plan, en karriereplan, af den uddannelsessøgende læge og gives til hovedvejlederen senest 3 dage før introduktionssamtalen. På afdelingens hjemmeside findes et link til en skabelon, som kan anvendes til vejledersamtalerne. Neden for dette afsnit er indsat en skabelon til karrierevejledning. Denne plan præsenteres ved alle introduktionssamtaler. Planen justeres løbende efter samtaler med uddannelsesvejlederen. Kopi af den ajourførte plan skal sidde i porteføljen, og en kopi skal gives til den uddannelsesansvarlige overlæge.

Der kan endvidere holdes møder med den uddannelsesansvarlige overlæge og den uddannelseskoordinerende yngre læge i det omfang, det er nødvendigt.

ansættelse: Øjenklinikken Nørregade, Nørregade 3,1. 8700 Horsens, www.øjenlægen.net

Organisering af den lægelige videreuddannelse

Tutorlæge Thomas Kaare Lundkvist har ansvaret for den lægelige videreuddannelse deles af uddannelseslægen. Thomas Kaare Lundkvist deltager regelmæssigt i lægeforeningens vejlederkurser.

Rammer for uddannelsesvejledning

Der afholdes introduktionssamtale af ½-1 times varighed 1-2 uger inde i ansættelsen med den kliniske vejleder. Kommende midtvejsevaluering og slutevaluering skemalægges. Der kan efter behov indlægges flere justeringssamtaler.

Udarbejdelse af uddannelsesplan

På baggrund af opnåede og manglende kompetencer gennemgås uddannelsesprogrammet med den uddannelsesøgende. Gensidige forventninger til ansættelsen drøftes.

Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Thomas Kaare Lundkvist introducerer uddannelseslægen til klinikken på 1. arbejdsdag. Uddannelseslægen følger Thomas Kaare Lundkvist om formiddagen. Den 1. Patient som uddannelseslægen ser, er med Thomas Kaare Lundkvist som bisidder, efterfølgende supervision. Superviserede konsultationer forekommer herefter ved behov.

I starten gennemgås alle selvstændige patientkontakter, og der gives løbende konstruktiv feedback med baggrund i journalnotater og undersøgelser. Derudover er der daglig mulighed for case-baseret diskussion.

Thomas Kaare Lundkvist godkender opnåede kompetencemål og har mulighed for at justere arbejdstilrettelæggelsen mhp. at tilgodese uddannelsesmålene.

Konferencer/møder

Der er jævnlige medicinalsponsorerede frokostmøder for personalet..

3. ansættelse: Øjenafdelingen, Regionshospitalet Holstebro

Organisering af den lægelige videreuddannelse

Ansaret for den lægelige videreuddannelse varetages af den uddannelsesansvarlige overlæge i samarbejde med den uddannelsesansvarlige yngre læge på øjenafdelingen med reference til den ledende overlæge. Den uddannelsessøgende tildeles en klinisk vejleder, som har gennemført vejlederkursus. Der planlægges i arbejdstilrettelæggelsen med at den uddannelsessøgende kan modtage relevant supervision.

Rammer for uddannelsesvejledning

Den uddannelsessøgende tildeles vejleder, som afholder introduktions-midtvejs og slutevaluerings samtale. Derudover afholdes evalueringssamtaler mhp godkendelse af de enkelte kompetencer. Vejleder vil ofte fungere som supervisor for den uddannelsessøgende i det kliniske arbejde og derved have en tæt kontakt til den uddannelsessøgende.

Udarbejdelse af uddannelsesplan

De første 2 uger af ansættelsen gennemgår den uddannelsessøgende et skemalagt introduktionsprogram vedr. journalsystem, E-dok, bookingprogram, førstehjælpsundervisning brandøvelser mm. Der udarbejdes uddannelsesplan ved introduktionssamtalen med vejleder.

Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Den uddannelsessøgende superviseres ved patientkontakt af afdelingens speciallæger. Supervision mhp godkendelse af specifikke kompetencer aftales med vejleder og indføres i uddannelsesplanen. De enkelte kompetencer godkendes af vejleder.

Konferencer/møder

Alle læger deltager i konference mandage og onsdage mellem kl. 8 og 9. I samme tidsrum afvikles planlagt undervisning.

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹, at de regionale råd for lægers videreuddannelse skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (kap. 1, § 2). Til løsning af denne opgave har Rådet flere redskaber, nemlig brugertilfredshed via yngre lægers evaluering af afdelingerne på evaluer.dk og inspektorrapporter for alle afdelinger.

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse i Videreuddannelsesregion Nord² (DRRLV) vil løbende følge disse evalueringer, ligesom det forventes, at de diskuteres i de regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg³, hvor specialets postgraduate kliniske lektor (PKL) er formand⁴.

5.1 Evaluer.dk

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse offentliggør yngre lægers evalueringer af uddannelsesstederne elektronisk via system på www.evaluer.dk.

Den enkelte uddannelsessøgende læge skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedet og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via evaluer.dk, hvortil den yngre læge modtager log-in via mail fra Videreuddannelsessekretariatet. Alle de uddannelsessøgende lægers evalueringer af uddannelsesstederne kan følges via hjemmesiden www.evaluer.dk.

Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

5.2 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen⁵ står for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger ca. hvert 4. år, samt udsender rapporter fra inspektorernes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med ledelserne på afdelingerne og de uddannelsesansvarlige læger.

² www.videreuddannelsen-nord.dk/det+regionale+r%c3%a5d

³ www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesudvalg/

⁴ <http://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/>

⁵ www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Inspektorordning.aspx

5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg⁶

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV.

⁶ www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesudvalg/

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted:

Øjenafdelingen, Aarhus Universitetshospital: <http://www.auh.dk/om-auh/afdelinger/ojenafdelingen/uddannelse/postgraduat-lageuddannelse/>

Øjenklinikken i Ikast: www.ojenlaegen.net

Øjenafdelingen, Holstebro: <http://www.vest.rm.dk/afdelinger/ojenafdelingen/>

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse:

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside:

<http://www.dansk-oftalmologisk-selskab.dk/>

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk [Den lægelige videreuddannelse](#)

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning ([karrieresparring](#))

Et redskab til vejledersamtaler, der skal støtte yngre læger i deres karrierevalg: [Karriereværket](#)

www.Vest.rm.dk